

Dr. Gödölle István*

A KORÁBBI VÉDJEGY MINT LAJSTROMOZÁST GÁTLÓ ÉS TÖRLÉSI OK – 2. RÉSZ

7. AZ ÖSSZETÉVESZTHETŐSÉG

A Vt. 4. § (1) bekezdésének *b*) pontja szerinti viszonylagos kizáró ok akkor áll fenn, ha a fogyasztók a megjelölést a korábbi védjeggyel összetéveszthetik a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt. Az irányelv 4. cikk (1) bekezdésének *(b)* pontja szerinti megfogalmazásban: ha fennáll az összetévesztés valószínűsége a fogyasztók részéről („if ... there exists a likelihood of confusion on the part of the public”).

A kizáró ok tehát nem az összetévesztés tényéhez, hanem az összetéveszthetőség fennállásához, azaz az összetévesztés reális lehetőségéhez van kötve. A joggyakorlatban használják azt a kifejezést is, hogy fennáll az összetévesztés valószínűsége veszélye, illetve az összetéveszthetőséget nem lehet kizárni.¹³⁶

Összetéveszthetőség akkor van, ha a fogyasztók azt hihetik, hogy a megjelöléssel ellátott áru, illetve szolgáltatás ugyanattól a vállalatától vagy azzal gazdasági kapcsolatban álló vállalatától származik, mint a védjegyes áruk, illetve szolgáltatások.¹³⁷

7.1. A fogyasztó fogalma

A Vt.-ben a „fogyasztó” fogalma nincs meghatározva. A fogyasztó az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely olyan áruféleséget szokott megvásárolni, beszerezni, amely a szóban forgó árujegyzékben szerepel, illetve olyan szolgáltatást szokott igénybe venni. A korábbi védjegyjogszabályokban a fogyasztókra a „fogyasztóközönség” kifejezést, az átlagos fogyasztóra a „közönséges vevő” kifejezést,¹³⁸ illetve a „vásárlók” kifejezést¹³⁹ használták.

A fogyasztó védjegyjogi fogalma nem azonos a fogyasztóvédelmi jogszabályok és a Ptk. fogyasztójával. Ez utóbbi az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységi körén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy, azaz a végfogyasztó magánszemély.¹⁴⁰ A Vt.-ben nincs korlátozás az áru, illetve szolgáltatás fajtája tekintetében, a védjegyjog elvben bár-

* Szabadalmi ügyvivő, Gödölle, Kékes, Mészáros & Szabó Szabadalmi és Védjegy Iroda, ipright@godollepat.hu

¹³⁶ Kúria Pfv.IV.20.169/2012/4 „BUD/BUDWEISER”.

¹³⁷ EU Bírósága C-39/97 Canon, 29. bek.

¹³⁸ 1890. évi Vt. 3. § 4. pont és 25. §.

¹³⁹ 1970-es Vr. 2. § (2) bek.

¹⁴⁰ Fgytv. 2. § a) pont; Fttv. 2. § a) pont; Ptk. 8:1. § (1) bek. 3. pont.

miféle áru és szolgáltatás megkülönböztetésére alkalmas megjelölés oltalmát biztosítja [Vt. 1. § (1) bek.]. Ezek között vannak olyanok, pl. tisztítószeresek, ruházati cikkek, tejtermékek, szépségápolás, amelyek fogyasztói általában magánszemélyek, de jócskán vannak olyanok is, pl. ipari vegyi termékek, radarkészülékek, hűtőtornyok, piackutatás, könyvvizsgálat, amelyek fogyasztói vállalkozások vagy közületek.

A „fogyasztók” kifejezés a védjegyjogban fiktív (hipotetikus) átlagos fogyasztót jelent, hasonlóan a jogban másutt is alkalmazott referenciaszemélyekhez. Ilyen volt pl. a római jogban a derék és gondos családapa („*bonus et diligens pater familias*”), a régi magyar jogban a „jó gazda”. Ilyen a szabadalmi jog szakembere,¹⁴¹ a használatiminta-oltalmi jog mester-ségben járatos személye,¹⁴² a formatervezésiminta-oltalmi jog tájékozott használója.¹⁴³ Az összetéveszthetőséget a fiktív átlagos fogyasztó helyzetébe behelyezkedve, az ő feltételezett észlelése alapján kell meghatározni.

7.2. Az összetéveszthetőség megítélése

Abból, hogy az elbírálásnál az összetéveszthetőséget mint lehetőséget kell meghatározni, és azt a fiktív átlagos fogyasztó figyelembevételével kell elvégezni, nézetünk szerint következik, hogy a Vt.-ben az „összetéveszthetőség” elvont zsinórmértéke nem ténykérdés, hanem *jogkérdés*, amelyben az adott ügyben az azonosságok, illetve hasonlóságok alapján és az összes ténykörülmény figyelembevételével az SZTNH-nak, illetve a bíróságnak kell döntenie.

Az állandó joggyakorlat szerint az összetéveszthetőség megítéléséhez nem szükséges különleges szakértelem. Egy védjegybitorlási perben a Legfelsőbb Bíróság erről a következőket állapította meg: „A bíróság azonban az általános élettapasztalat és az átlagos vásárlói szokások ismeretében alkalmas arra, hogy a felperes perbeli védjegyének és az alperes termékén alkalmazott megjelölésnek összehasonlító vizsgálatát elvégezze; az összetéveszthetőség kérdésében megalapozott álláspontot foglaljon el. Ehhez különleges szakértelem nem szükséges. Ezért mellőzte a Legfelsőbb Bíróság az alperes által felajánlott szakértői bizonyítás lefolytatását. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy a bíróság a döntés meghozatalánál a felek által csatolt, megrendelésükre készült közvélemény-kutatási eredményt, illetve szakértői vélemény megállapításait ne értékelhetné”.¹⁴⁴

Ez az álláspont, amely nyilván vonatkozik arra az esetre is, amikor egy bejelentett megjelölés és egy korábbi védjegy összetéveszthetőségét kell megítélni, a joggyakorlatban számos döntésben megjelenik.¹⁴⁵ Egy közösségi védjegybitorlási perben a Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint, amely az összetéveszthetőségre vonatkozó rendelkezések teljes harmo-

¹⁴¹ Szt. 4. § (1) bek.

¹⁴² Hmtv. 3. § (1) bek.

¹⁴³ Fmtv. 3. § (1) bek.

¹⁴⁴ BH 2001/166 „PANNÓNIA/SOPIANAE”. Ismertette ábrakkal dr. Mikófalvi Gábor: Védjegyvilág, X. évf. 1. sz., 2000, p. 27–31.

¹⁴⁵ BH 1999/169 „f6 FILTER/R6 REEMSTMA”.

nizáltsága következtében irányadó a magyar védjegyügyekre is, „a megjelölés és a védjegy, valamint az érintett áruk hasonlósága esetén nem szükséges az összetéveszthetőség tényének megállapítása, [e]légséges az összetéveszthetőség lehetőségének csupán a fennállása, amelyet szemrevételezés eredményeként lehet megállapítani”.¹⁴⁶ Érdekesen árnyalja ezt a kérdést a következő jogeset.

Egy felszólalás alapján elutasított védjegybejelentés ügyében a bejelentő a bírósági eljárásban az általa megrendelt közvélemény-kutatás eredményével kívánta bizonyítani, hogy megjelölése nem összetéveszthető az ellentartott védjeggyel. A Fővárosi Bíróság ezzel szemben azt állapította meg, hogy a közvélemény-kutatás az összetéveszthetőséget támasztotta alá, mivel csupán a megkérdezettek 23%-a nyilatkozott úgy, hogy a megjelölés „egyáltalán nem” összetéveszthető. A fennmaradó 77% esetében az összetévesztés lehetősége reális. Ezen belül 20% nyilatkozott úgy, hogy a megjelölés „nagyon hasonló”, 7% pedig úgy, hogy „megtévesztésig hasonló”. A Fővárosi Bíróság szerint már a 7%-os fogyasztói csoport is kellő indokul szolgál az összetéveszthetőség megállapításához.¹⁴⁷ A döntéssel a Fővárosi Ítéltábla az indokolásra is kiterjedően egyetértett.¹⁴⁸ „Some arguments are best kept quiet” – jegyezte meg egy angol kommentátor egy váratlan fordulatot vett védjegyügy kapcsán.

Az összetéveszthetőség megítélésénél az összes releváns körülmény figyelembevételével kell eljárni. A fogyasztóra gyakorolt összbnyomásból kell kiindulni a vizuális, hangzásbeli és fogalmi hasonlóság, illetve különbözőség, valamint adott esetben a gondolati képzetársítás (asszociáció) alapján. A fogyasztó a megjelölést nem analitikusan, hanem a maga egészében észleli, ennek megfelelően kell mérlegelni az egyes tényezőket.¹⁴⁹

Figyelembe kell venni, hogy a fogyasztó ritkán kerül olyan helyzetbe, hogy közvetlenül összehasonlíthatja a megjelölést a korábbi védjeggyel, ezért a védjegy emlékezetében lévő képére támaszkodik, amely elmosódottan, csak nagy vonalakban adja vissza a védjegyet.¹⁵⁰

Elsősorban a megjelölés és a korábbi védjegy hasonlóságának jellegét és mértékét, valamint a vonatkozó áruk, illetve szolgáltatások hasonlóságának a mértékét kell figyelembe venni.

Ha a megjelölés csak kismértékben hasonló a korábbi védjegyhez, és az áruk, illetve szolgáltatások is csak kevésbé hasonlóak, nem áll fenn az összetéveszthetőség a fogyasztók részéről. A joggyakorlatban – főleg régebben – ezt akként is megfogalmazták, hogy a megjelölés a korábbi védjegyhez hasonló, de nem az összetéveszthetőségig.

Ezzel szemben ha mindkét hasonlóság nagymértékű, vagy az egyik helyett azonosság van, a fogyasztók összetéveszthetik a megjelölést a korábbi védjeggyel, hacsak valamely egyéb

¹⁴⁶ EBH 2011/2409 „Skót mintázat rollertáskán/Skót mintázat”.

¹⁴⁷ Főv. Bír. 3.Pk.21.226/2008/5 „NavNGo/NAVIGON”.

¹⁴⁸ FÍT 8.Pkf.25.275/2009/5.

¹⁴⁹ EU Bírósága C-251/95 Sabèl/Puma, 22. és 23. bek.

¹⁵⁰ EU Bírósága C-342/97 Lloyd, 26. bek.

ténykörülmeny nem zárja ki az összetéveszthetőséget. Azt is mondhatjuk, hogy ez esetben a megjelölés az összetéveszthetőségig hasonló a korábbi védjegyhez.

Az összetéveszthetőség fennállása és hiánya közötti határvonalat nem lehet elvontan meghatározni. Minden egyes ügyben egyedi mérlegelés alapján az összes körülmény, közöttük az alább tárgyalandó befolyásoló tényezők figyelembevételével kell meghatározni, hogy fennáll-e az összetéveszthetőség.

Az EU Bíróságának egy előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítélete szerint az EU-tagállam védjegyhatóságának ugyan figyelembe kell vennie egy hasonló tényállású ügyben hozott korábbi döntését, de ahhoz nincs kötve, továbbá egy korábbi hibás döntésre senki sem hivatkozhat.¹⁵¹

A Legfelsőbb Bíróság az 1969. évi Vt. hatálya alatt egy ténylegesen fennálló jogellenes állapottal kapcsolatban a következőket fejtette ki: „Kétségtelenül sérti a védjegy törvény rendelkezését, hogy a Talbot megjelölésre két egymástól különböző védjegy jogosult is oltalmat szerzett különböző lajstromszámokon, azonos, illetve hasonló árujegyzékre. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ennek alapján lehetőség nyílik ugyanazt a megjelölést harmadik védjegy jogosult javára is védjegyként oltalomban részesíteni.”¹⁵²

A Fővárosi Ítéltábla egy összetéveszthetőség hiányát megállapító végzésében kifejtette, hogy „[a] lajstromozási eljárásban ugyanis az analógia mint módszer nem alkalmazható, hanem minden egyes esetben egyedileg szükséges megítélni az oltalomképességet, ezért az akárcsak részben eltérő tényállású ügyben hozott döntésnek másik eljárásban nem lehet ügödöntő jelentősége”¹⁵³

A védjegyügyek egyediségét sok döntésben hangsúlyozzák, amikor a felek korábbi döntésekre hivatkoznak. Nyilván igaz, hogy minden ügy egyedi, ha másért nem, az eltérő idődimenziók miatt, ami adott esetben a védjegy jog sajátosságai miatt fontos tényező lehet. Azt is látnunk kell azonban, hogy a jogalkalmazás minden jogágban szükségképpen az ügyek hasonlóságán, azaz analógián is nyugszik, aminek tagadása ellentétben lenne a jogbiztonság és jogegyenlőség alkotmányos követelményével.¹⁵⁴

Az összetéveszthetőség megítélésénél az adott ügy tényköriülményei alapján a Vt. és a vonatkozó magyar jog szerint kell dönten. Külföldi védjegyhatóság, pl. a BPHH vagy külföldi bíróság hasonló tényállás mellett hozott döntése a magyar bíróságot nem köti, de azt bizonyítékként figyelembe lehet venni.¹⁵⁵ Ez alól kivételek az EU Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárásban hozott jogértelmező döntései, amelyek kötelezőek a magyar bíróságokra és más hatóságokra (EK-szerződés 10. és 234. cikk).

¹⁵¹ EU Bírósága C-39/08 és C-43/08 Volks.Handy, Volks.Camcoder, Volks.Kredit, SCHWABENPOST, 17. és 18. bek.

¹⁵² BH 1984/146 „Talbot”.

¹⁵³ FÍT 8.Pkf.25.201/2011/4 „wink/WinX Club”.

¹⁵⁴ Alaptörvény B) cikk (1) bek. és XV. cikk (1) bek.

¹⁵⁵ BH 1999/169 „f6 FILTER/R6 REEMSTMA”.

7.3. Az összetéveszthetőséget befolyásoló tényezők

A joggyakorlat szerint az összetéveszthetőség tekintetében a fenti két hasonlósági tényező komplementer jellegű. Az áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy nagymértékű hasonlósága esetében a megjelölés és a védjegy kisebb mértékű hasonlósága mellett is fennáll az összetéveszthetőség, és fordítva.¹⁵⁶

Az is lehetséges, hogy az egyik észlelési módnál fennálló, pl. a vizuálisan vagy a hangzásban érzékelt hasonlóságot kompenzálja a másiknál, pl. a jelentésben fennálló markáns különbözőség.¹⁵⁷ Az észlelési módok szerinti analitikus vizsgálat csak segédeszköz az összbenyomás meghatározásához.

A korábbi védjegy jellege is befolyásoló tényező. Minél nagyobb a megkülönböztetőképessége akár önmagában, akár azért, mert azt a használat folytán megszerezte, annál szélesebb körben képez kizáró okot egy későbbi megjelölés tekintetében. Ha a korábbi védjegy közismert vagy jó hírű, ugyancsak szélesebb körben képez kizáró okot a Vt. 4. § (1) bekezdésének b) pontja alapján.¹⁵⁸

A figyelembe veendő releváns fogyasztók körét az árujegyzék alapján kell meghatározni. Közzükségleti cikkeknél vagy olyan áruknál, illetve szolgáltatásoknál, melyeket a fogyasztók széles köre vásárol, a releváns fogyasztó az átlagos fogyasztó, aki szokásosan jól tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő. Értékesebb áruknál nagyobb körültekintést, figyelmet kell feltételezni, mint a mindennapos áruféleségeknél.¹⁵⁹

Az olyan áruknál, illetve szolgáltatásoknál, melyeket csak valamely speciális fogyasztói réteg szokott vásárolni, illetve igénybe venni, a releváns fogyasztókat ez a réteg alkotja. Ilyenkor adott esetben az átlagos fogyasztónál nagyobb figyelmet, körültekintést lehet feltételezni, azaz kisebb az összetévesztés veszélye. Az is lehet azonban, hogy a speciális fogyasztói rétegnél, pl. ha az fiatalkorúakat is tartalmaz, az átlagos fogyasztókhoz viszonyítva kisebb tájékozottságot, figyelmet és körültekintést kell feltételezni.

Egyes esetekben a szóban forgó áruk fajtája is befolyásolhatja az összetéveszthetőséget. Gyógyszerkészítményeknél nincs jelentősége annak, hogy azok vénykötelesek vagy vény nélkül kaphatók, mindkét esetben nemcsak az orvos és a gyógyszerész, hanem a beteg is beletartozik a releváns fogyasztói körbe.¹⁶⁰ A gyógyszerekre vonatkozó közösségi védjegyeknél is figyelembe veszik a beteget a releváns fogyasztók meghatározásánál.¹⁶¹ A Legfelsőbb Bíróság egy döntésében egyetértett a Fővárosi Ítéltábla megállapításával, amely szerint „a

¹⁵⁶ EU Bírósága C-39/97 Canon, 17. bek.

¹⁵⁷ EU Bírósága C-206/04 P SIR/ZIRH, 35. bek.

¹⁵⁸ EU Bírósága C-251/95 Sabèl/Puma, 24. bek.; EU Bírósága C-39/97 Canon, 18. és 24. bek.

¹⁵⁹ EU Bírósága C-342/97 Lloyd, 26. bek.

¹⁶⁰ BH 2005/107 „Nyolcszögletű tableta”.

¹⁶¹ *Daróczy Klára*: Az összetéveszthetőség elbírálásának speciális szempontjai gyógyszervédjegyek esetén az európai bíróságok ítélkezési gyakorlatának tükrében. Védjegyvilág, XVII. évf. 1–2. szám, 2007, p. 55–59.

gyógyszerkészítmények elnevezéseként funkcionáló megjelölések esetében – a gyógyászati hatásra is tekintettel – a megkülönböztető képességgel szemben fokozottabb elvárás érvényesül”.¹⁶²

Bár egy védjegy-bejelentési vagy -törlési eljárásban az elvi összetéveszthetőség kérdésében kell dönteni, adott esetben a használat során történt tényleges összetévesztés vagy annak hiánya is figyelembe vehető ténykörülmeny. Egy közösségi védjegy használatától való eltiltása iránti perben a Fővárosi Ítéltábla – érdemben helybenhagyva a Fővárosi Bíróság ítéletét – kifejtette, hogy „[a] védjegyek hosszú ideje fennálló párhuzamos, zavartalan együttélésére tekintettel nem volt megállapítható az összetéveszthetőség reális veszélye”.¹⁶³

A párhuzamos használatnál kapcsolatban megjegyezzük, hogy az EU Bíróságának egy előzetes döntéshozatali eljárásban hozott ítélete szerint egy korábbi védjegy jogosultja nem kérheti egy azonos áruk, illetve szolgáltatások tekintetében lajstromozott, későbbi, azonos védjegy törlését, ha a két védjegy hosszú idejű tisztességes párhuzamos használata („*honest concurrent use*”) nem károsította, és nem valószínű, hogy károsítja a védjegy alapvető funkcióját, azaz a fogyasztók számára az áruk vagy szolgáltatások eredetének jelzését.¹⁶⁴

Ez az értelmezés a feltett kérdésnek megfelelően a kettős azonosság esetére vonatkozik. Értelemszerűnek tűnik, hogy alkalmazható az azonosság/hasonlóság mellett fennálló összetéveszthetőség esetében is. Nézetünk szerint ez történt a fenti „MTV/mtv”-ügyben, jóllehet 2008-ban még nem lehetett előre látni, hogy az EU Bírósága 2011-ben a fenti „Bud, Budweiser/Budweiser”-ügyben így fog dönteni. Az egyezés azért nem véletlen. Az „MTV/mtv”-ítélet véleményünk szerint figyelembe vette az igazságosság („*justice*”) és a józan ész („*common sense*”) követelményét, és ebben az előzetes döntésben az EU Bírósága is ezen az úton járt.

7.4. Az összetéveszthetőség az egyes megjelöléstípusoknál

A továbbiakban az összetéveszthetőséget a megjelölések lehetséges típusai szerinti csoportosításban tárgyaljuk jogesetekre való hivatkozással, illetve azok ismertetésével. A törtvonal előtt a megjelölés, utána a korábbi védjegy van megadva.

Mivel bitorlási perekben a megjelölések összetéveszthetőségére ugyanazok a kritériumok, mint lajstromozási és törlési ügyekben, a bitorlási perek jogeseteit is figyelembe vettük. Ilyen jogesetnél a törtvonal előtt az alperes által használt megjelölés, utána a felperes védjegye van megadva.

¹⁶² FÍT 8.Pkf.25.722/2010/5, LB Pfv.IV.21.825/2010/4 „Veneton/VENORUTON”.

¹⁶³ Főv. Bír. 1.P.25.371/2007/33, FÍT 8.Pf.20.733/2008/5 „MTV/mtv”, 2008. december 9.

¹⁶⁴ EU Bírósága C-482/09 Bud, Budweiser/Budweiser, 3. válasz, 2011. szeptember 22.

7.4.1. Egyszavas megjelölés és korábbi védjegy

Szavak hasonlóságának megítélésénél azok vizuális, hangzásbeli és – ha van jelentésük – fogalmi összehasonlítását kell elvégezni. A szókezdetek egyezése, illetve eltérése nagyobb súllyal esik latba, mint a szóvégződéséé.

A joggyakorlatban a legtöbb esetben a szavakkal egyező módon történik a különleges írásmódú szavak és az olyan ábrás megjelölések hasonlóságának elbírálása, amelyeknél az ábrás elemnek nincs megkülönböztetőképessége, mert az pl. csak egyszerű keret vagy háttér. Hasonlóknak – és azonos vagy hasonló áruk, illetve szolgáltatások miatt összetéveszthetőnek – bizonyultak a következő azonos kezdetű megjelölések és védjegyek.

KOMAR/KOMAK	Főv. Bír. Ismertette <i>Bognár Istvánné dr.</i> , Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő, 74. évf. 9. szám, 1969, 475. old.
CHECKER/CHECKERBERRY	Főv. Bír. 25.Pk.22.280/1971/2. Ismertette <i>dr. Bogdán Sándor</i> , Újítók Lapja, XXIII. évf. 21. szám, 1971, 18. old.
CREST/CRESTA	BH 1972/7072
SPARANICE/SPARANYL	BH 1974/62
STARRETT/STARLETTE	BH 1976/150
NOSPILIN/NO-SPA	BH 1976/151
ESTEE/ESTE	BH 1976/308
FABIANI/FABIANOL	BH 1979/315
LENTARON/LENTARD	LB. Ismertette <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Magyar Védjegy Egyesület. Események-Hírek-Közlemények, IV. évf. 4. szám, 1994, 16–17. old.
ACCOLATE/Accotab	LB Pkf.IV.21.687/1997/2. Ismertette <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, VIII. évf. 2. szám, 1998, 24–26. old.
CLOMICALM/CLOMIAZIN	LB Pkf.IV.24.025/1998/4. Ismertette <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, IX. évf. 3. szám, 1999, 29–30. old.
HEPAGENE/HEPAREGEN	BH 1999/447. Ismertette <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, IX. évf. 1. szám, 1999, 11–13. old.
CAFFREY'S/Cafre	BH 2001/569
praktika/Praktiker	LB Pkf.IV.22.434/2001/4. Ismertette <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, XII. évf. 2. szám, 2002, 31–34. old.
ecoV/ECO	FÍT 8.Pkf.25.239/2009/2
piroska/PIROSKKA	LB Pfv.IV.21.909/2008/4
NavGo/NAVIGON	FÍT 8.Pkf.25.275/2009/5
Nav N Go/NAVIGON	FÍT 8.Pkf.25.269/2009/5

NavNgo IGO/NAVIGON	FÍT 8.Pkf.25.277/2009/5
Nav N Go Limousine/ NAVIGON	FÍT 8.Pkf.25.281/2009/5
BOSS/BASS	FÍT 8.Pkf.26.005/2011/4. Ismertette <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, XXI. évf. 2. szám, 2011, 22–25. old.
BUD/BUDWEISER	Kúria Pfv.IV.20.169/2012/4
Arilux/ARIEL	FT 3.Pk.23.108/2012/5
EMINENCE/É ÉMINENCE színes ábr.	FT 3.Pk.23.998/2012/8. Az összetéveszthetőség csak a 3. és 44. osztályban állt fenn.
CAMEA/CAMAY	FÍT 8.Pkf.25.214/2013/4. Az összetéveszthetőség a 3. osztályba tartozó azonos és hasonló árukra állt fenn.

Nem találta az összetéveszthetőségig hasonlóknak a Fővárosi Bíróság a PORKOVIT szó-megjelölést a PORCOVAC szóvédjegyhez, ezért elrendelte az 5. és 31. osztály tekintetében a lajstromozást.¹⁶⁵

Lehet szómegjelölések között akkor is hasonlóság, ha nem a szókezetek, hanem a szóvégek egyeznek meg. A joggyakorlatban hasonlóknak és az áruk, illetve szolgáltatások azonosága vagy hasonlósága miatt összetéveszthetőnek bizonyultak a következő megjelölések és védjegyek.

SUPERKINGS/KING	BH 1993/354
MR SHEEN/MOISTURE SHEEN	BH 1996/195
MultiPlus/VITAPLUS	FÍT 8.Pkf.25.219/2004/2
netQuick/QUICK	FÍT 8.Pkf.25.550/2006/3. Hasonló, de az eltérő áruk miatt nem összetéveszthető.

Nem bizonyult összetéveszthetőnek a LUNAQUA szóra vonatkozó nemzetközi védjegy a korábbi KUN-AQUA szóra vonatkozó védjeggyel, jóllehet a 32. osztályba tartozó áruk azonosak, illetve hasonlóak voltak (MSZH A786173/8, 2005. május 12.). A közös aqua utótagnak ásványvizek és üdítőitalok tekintetében nincs megkülönböztetőképessége, a lun- előtag pedig – a latin „luna” („hold”) szó folytán is – jelentésében eltérő a kun- előtagtól, ami egy nép neve.

Nem találták összetéveszthetőnek egy törlési eljárásban a 175006 számon lajstromozott WINAROM szóvédjegyet a korábbi SILAROM szóvédjeggyel a 30. osztályba tartozó azonos áruk esetén (LB Pfv.IV.21.947/2006/9).¹⁶⁶

A hasonlóságnak vannak olyan esetei is, ahol a szavak kezdete és vége egyezik, de a középső részek eltérnek. Ilyen jellegű szavaknál a következő megjelöléseket és védjegyeket

¹⁶⁵ Ismertette *dr. Mikófalvi Gábor*: Védjegyvilág, VI. évf. 4. sz., 1996, p. 11–12.

¹⁶⁶ Ismertette *dr. Gedeon Sándor*: Védjegyvilág, XVIII. évf. 1. sz., 2008, p. 25–31.

ítélték hasonlóknak és – az áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt – összetéveszthetőnek.

Tacholan/Tamolan	Főv. Bír. 25.Pk.23.377/1967/2. Ismertette <i>dr. Bogdán Sándor</i> , Újítók Lapja, XX. évf. 7. szám, 1968, 30. old.
GASTHALID/GASTRACID	Főv. Bír. Mindkét jogesetet ismertette <i>Bognár Istvánné dr.</i> ,
VESPRIN/VESTIN	Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő, 74. évf. 9. szám, 1969, 475. old.
Veneton/VENORUTON	LB Pfv.IV.21.825/2010/4
maxled/MAG-LED	FT 3.Pk.23.602/2012/6

Az azonos szótagszám és azonos magánhangzók adott esetben nagymértékű hasonlóságot eredményeznek, ilyenek voltak a következő összetéveszthetőségi esetek.

Tedral/TETTRAN	Főv. Bír. 25.Pk.23.378/1967/2. Ismertette <i>dr. Bogdán Sándor</i> , Újítók Lapja, XX. évf. 7. szám, 1968, 30. old.
PRONESTYL/PROTESTIN	Főv. Bír. Ismertette <i>Bognár Istvánné dr.</i> , Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő, 74. évf. 9. szám, 1969, 475. old.
FERROPHOR/FERRO-PHOS	BH 1976/543. Nem tartották viszont az összetéveszthetőségig hasonlóknak a FERROPHOR megjelölést az ugyancsak ellentartott VENTOFOR védjeggyel.
SIFROL/SIFLOR	BH 1992/757

7.4.2. Hasonló alakú, de eltérő jelentésű szavak

Vannak olyan esetek, amikor az egyező szókezdet vagy szóvég ellenére sincs összetéveszthetőség, mert a megjelölés eltérő szóvége, illetve szókezdet a korábbi védjegyhez képest olyan mértékű jelentésbeli eltérést eredményez, amely a megjelölés megkülönböztethetőségét biztosítja.

Az IDEA domináns feliratú ábrás védjegy, ahol az „e” fordítva szerepelt, nem hasonlított az összetéveszthetőségig az azonos osztályokban lajstromozott korábbi IKEA szóvédjegyhez az „idea” szó közismert jelentése miatt (LB Pkf.IV.20.682/1992/1). Érdekes, hogy tizenhat évvel később szintén sikertelenül kérték az IKEA védjegy alapján egy másik IDEA feliratú ábrás közösségi védjegy törlését, amely azonos árukra volt lajstromozva, jóllehet az IKEA védjegy svédországi jó hírnevét elismerték.¹⁶⁷

¹⁶⁷ EU Törvényszéke T-112/06 Inter-Ikea Systems BV v OHIM, 2008. január 16.

A TÍMEA feliratú ábrás megjelöléseket nem tekintette a Legfelsőbb Bíróság az összetéveszthetőségig hasonlóknak az ugyanazon termékek tekintetében lajstromozott NIVEA szóelemet tartalmazó ábrás védjegyekhez, elsősorban a „Tímea” szó női név jelentése miatt, amellyel szemben a „nivea” jelentés nélküli fantáziaszó (BH 1995/340).

A PALLAS szóvédjegy nem volt az összetéveszthetőségig hasonló a DALLAS védjeggyel, bár mindketten a 34. osztályba tartozó dohányzási cikkekre vonatkoztak, mivel teljesen eltérő, ismert jelentéstartalmuk miatt (istennő a görög mitológiában, amerikai nagyváros) a fogyasztók nem tévesztik őket össze (Főv. Bír. 3.Pk.25.027/1999/10).

A HERTA szóvédjegy a 39. osztályba tartozó szolgáltatásokra nem volt összetéveszthető az ugyancsak a 39. osztályba tartozó „járműkölcsonzés és lízingelés” szolgáltatásra vonatkozó HERTZ védjeggyel, mivel az utolsó betűben való eltérés mind a kiejtésben (kéttagú szó), mint a jelentésben (női név) kellő megkülönböztethetőséget biztosít (Főv. Bír. 3.Pk.29.954/2000/5).¹⁶⁸

7.4.3. Két vagy több szóból álló megjelölés, illetve korábbi védjegy

Az ilyen típusú megjelölések és egy korábbi szóvédjegy ütközése esetén elsősorban azt kell vizsgálni, hogy a megjelölés több szava közül melyik és milyen erős megkülönböztetőképességgel rendelkezik, és melyik szó hasonlít a védjeggyel, illetve annak melyik szóeleméhez. Ha a domináns (uralkodó) szó megkülönböztetőképességgel rendelkezik, alapvetően a domináns szavakat vagy szóelemeket kell egymással összehasonlítani.

Az A/A+B típusú esetben általában hasonlóság van a korábbi „A+B” védjeggyel. Ez annál inkább fennáll, minél erősebb a védjegy első „A” szavának megkülönböztetőképessége. A PROLONG szóelemű ábrás védjegy, ahol az ábrás elemet csupán a sötét alap és a rajta lévő szó speciális írásmódja képezte, azonos áruk tekintetében hasonló és összetéveszthető volt a PROLONG SUPER LUBRICANTS szavakból álló korábbi védjeggyel, amely utóbbinak az 1. és 4. osztályba tartozó olajipari termékek vonatkozásában csak a „prolong” szó a megkülönböztető eleme (FÍT 8.Pkf.25.818/2012/7).

Az A+B/A típusú esetben általában fennáll olyan mérvű hasonlóság a korábbi „A” védjeggyel, hogy azonos vagy hasonló áruk, illetve szolgáltatások esetén fennáll az összetéveszthetőség. A joggyakorlatban ezt a következő esetekben állapították meg, ahol az ábrás (rövidítve: ábr.), illetve térbeli (rövidítve: térb.) megjelöléseknél a szóelem volt domináns.

ASPEN FOR WOMEN ábr./ ASPEN	Főv. Bír. Ismertette <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, VI. évf. 4. szám, 1996, 10–11. old.
DockerS by Gerli ábr./ DOCKERS	BH 2001/165

¹⁶⁸ Ismertette *dr. Mikófalvi Gábor*: Védjegyvilág, XII. évf. 1. sz., 2002, p. 28–29.

SZINBÁD HOTEL/SZINDBÁD	Főv. Bír. Ismertette <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, XVIII. évf. 1. szám, 2008, 35–39. old. A domináns elemben fennálló „D” betű különbséget az átlagos fogyasztó észre sem veszi.
SZENT ISTVÁN ÁSVÁNYVÍZ/ Szent István	FÍT 8.Pfk.26.368/2008/4
ILKA RUDOLF ábr./MILKA	FÍT 8.Pkf.25.461/2009/4. A MILKA védjegy csokoládé tekintetében fennálló jó hírűségét is megállapították.

Az A+B/B típusú esetben vizsgálni kell, hogy az összetett „A+B” megjelölésben mi biztosítja a megkülönböztetőképességet, és a „B” szónak ebben van-e önálló szerepe,¹⁶⁹ valamint azt, hogy a „B” védjegynek milyen mértékű a saját vagy szerzett megkülönböztetőképessége, illetve hírneve. A joggyakorlatban a következő összetéveszthetőségi esetek fordultak elő, ahol az ábrás megjelöléseknél lényegében a szóelem volt domináns.

LES SPLENDEURS DE LA NUIT/ SPLENDEUR	BH 1992/21. A LES szó a francia határozott névelő többes számú alakja, és a SPLENDEURS szó képezi az összetett szómegjelölés domináns elemét.
American Lights/LIGHTS	BH 1992/311
állótükör barbie babához/ BARBIE	BH 1993/25
Heti MONTÁZS/MONTÁZS	BH 2000/346
Club metro ábr./METRO	FÍT 8.Pf.20.446/2003/3
TUTI RUDI/RUDI	FT 3.Pk.21.928/2012/4

Az előző hat jogesetnél a megjelölésben a korábbi védjegyhez hozzátett szóelemek a megjelölés megkülönböztetőképességéhez kevésbé járultak hozzá. A következő négy jogesetben a tényállás összetettebb volt.

Az összetéveszthetőség hiányát állapították meg a HAAS IGEN! szóvédjegynél az azonos osztályban lajstromozott korábbi YES szóvédjegyhez képest. Jóllehet az átlagos fogyasztó ismeri az angol „yes” szó „igen” jelentését, a gyenge megkülönböztetőképességű „igen” szó előtt lévő erős megkülönböztető képességű „haas” szóelem és az utána lévő felkiáltójel a megjelölést megkülönböztethetővé teszi. A Fővárosi Ítéltábla szerint a három elem együttes alkalmazása a megjelölést szuggesztív és jellegzetessé teszi. Figyelembe vette azt is, hogy a „haas” szóelem a vásárlók számára egy védjegycsalád (HAAS GLUKOSORBO, HAAS GLUKONETT, HAAS KÖLYÖK, HAAS UTASELLÁTÓ, HAAS MARDEL stb.) miatt is ismert (FÍT 8.Pkf.25.175/2004/6).

¹⁶⁹ EU Bírósága C-120/04 THOMSON LIFE/LIFE.

Egy védjegybitorlási perben nem találták összetéveszthetőnek az AQUAFRESH 3 TOTAL CARE megjelölést a COLGATE TOTAL védjeggyel a 3. osztályba tartozó fogkrémek tekintetében, mivel az eltérő „Aquafresh” szóelem a domináns, és a „total care” – jelentése fogkrémek tekintetében „teljes védelem” – az áru tulajdonságát írja le (FÍT 8.Pf.20.512/2008/3 „Aquafresh 3 TOTAL CARE/COLGATE TOTAL”).

Ugyancsak védjegybitorlási perben nem tekintették összetéveszthetőnek a DERBY LUX megjelölést a közismert és jó hírűnek elismert LUX védjeggyel a 3. osztályba tartozó hasonló áruk tekintetében. A „derby” domináns szóelem kellő megkülönböztetést biztosít, és az utána következő „lux” szóelem a magyar átlagfogyasztó számára a „luxus” szó rövidítését jelenti, asszociációs tartalma a termék megkülönböztetett minőségére utal. Figyelembe vették azt is, hogy a DERBY termékcsalád férfi kozmetikum termékei a magyar piacon több évtizede jelen vannak és ismertek a fogyasztók körében (LB Pfv.IV.20.717/2008/3).

Ezzel szemben az összetéveszthetőséget állapították meg egy ábrás megjelölésnél, amely a különleges írásmódú BOSCO SPORT kifejezésből állt, és többek között a 30. osztályba tartozó áruk tekintetében volt nemzetközi úton lajstromozva. Ugyancsak a 30. osztályba tartozó édességek és egyéb áruk tekintetében lajstromozott korábbi SPORT szóvédjegy jogosultjának felszólalása alapján az MSZH megállapította, hogy a SPORT védjegy a SPORT SZELET révén széles körben ismert és jó hírű. A támadott megjelölésben az egyébként domináns helyzetben lévő „sport” kifejezés az édességeket fogyasztók számára nem a „sport” kifejezés szokásos jelentését, hanem a jó hírű SPORT csokoládé védjegyet idézi fel, ezért fennáll az összetévesztés veszélye (MSZH A891834/18).¹⁷⁰

A két vagy több szóból álló megjelölések és korábbi védjegy ütközése esetén is előfordulhat olyan eset, hogy a megjelölés megkülönböztetőképességét biztosító domináns szó vizuálisan, illetve kiejtésben nagyon hasonló a korábbi védjegyhez, de a jelentésben fennálló különbség mégis biztosítja a megjelölés megkülönböztethetőségét. E tekintetben utalunk a fentebb, a 7.4.2. pontban a hasonló alakú, de eltérő jelentésű szavakról mondottakra.

7.4.4. Betűk, betűtípusok

A több betűből álló megjelöléseknél egyetlen betű eltérése vagy egy betűcsere adott esetben nem eredményez megkülönböztethetőséget, mint pl. a következő esetben, ahol a 39. osztályba tartozó fuvarozási és raktározási szolgáltatásoknál a DLH megjelölés és a korábbi DHL védjegy hasonlóságát és összetéveszthetőségét állapították meg, figyelembe véve, hogy a DHL védjegy a küldemények gyors szállítása terén széles körben ismert (BH 1993/92 „DLH/DHL”).

Szóvédjegyek összehasonlításánál adott esetben jelentősége lehet a különleges írásmódnak. Ha a megjelölés a védjegy jellegzetes betűtípusát használja, ez összetéveszthetőséget

¹⁷⁰ Ismertette *Vida Sándor*: Az Európai Bíróság gyakorlatának hatása a magyar védjegyjogra. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 5. (115.) évf. 3. sz., 2010. június, p. 78–80.

eredményezhet olyan esetben, amikor a szavak tisztán szómegjelölésként nem lennének összetéveszthetők.

Egy tanulságos jogesetet képező védjegybitorlási perben az alperes egymástól eltérő színű betűkből álló, különleges írásmódú ABC megjelölését az összetéveszthetőség hasonlónak tekintették a felperes ugyancsak színes, ugyanolyan írásmódú ABC védjegyéhez annak ellenére, hogy a betűk más színekombinációban voltak. A döntés indokolása szerint a felperes védjegyének jellegét a sajátos kiképzésű betűtípus és a betűknek különböző színekben való alkalmazása adja meg, az eltérő színekombináció az összetéveszthetőséget nem zárja ki. A döntés arra is kitért, hogy az abahagyásra kötelező és eltiltó ítéleti rendelkezés nem zárja ki, hogy az alperes az ABC megjelölést áruházain használhassa, ha az nem a felperes betűtípusához az összetéveszthetőség hasonló betűkkel történik (BH 1973/61 „ABC/ABC”). Megjegyezzük, hogy ha a védjegy nagybetűs ABC megjelölésre mint szóvédjegyre vonatkozott volna, akkor a joggyakorlat szerint az oltalmi kör az „ABC” betűk bármely színben, bármely betűtípussal használt változatára kiterjedt volna.

Ugyancsak védjegybitorlási perben állapították meg, hogy a 16. osztályba tartozó folyóiratok tekintetében egy adott betűtípust használó ELITE megjelölés az összetéveszthetőségig hasonló a 16. osztályba tartozó árukra ugyanolyan betűtípussal lajstromozott nemzetközi ELLE szóvédjegyhez (FÍT 8.Pf.20.279/2006/6).

Egy színes és jellegzetes betűtípusú „T” betű megjelölésre vonatkozó közösségi védjegy-nél egy bitorlási perben megállapították az alperesi „T” megjelölés összetéveszthetőségét, mert azt nagyon hasonló színben és szinte ugyanolyan betűtípussal használták (Föv. Bír. 1.P.24.207/2006/16; FÍT 8.Pf.21.044/2007/4). Mivel mind a közösségi, mind a magyar védjegy jog vonatkozó rendelkezései harmonizálva vannak az az Európai Parlament és a Tanács a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2008/95/EK irnyelvével (2008. október 22.), feltehetően ugyanilyen lett volna a döntés egy magyar védjegy esetében.

7.4.5. Ábrás és térbeli megjelölések szóelem nélkül

A szóelemet nem tartalmazó ábrás, illetve térbeli megjelöléseknél a vizuális összbnyomás alapján kell eldönteni, hogy fennáll-e az összetéveszthetőség a korábbi ábrás, illetve térbeli védjeggyel. Adott esetben egy ábrás védjegy összetéveszthető lehet egy térbeli védjeggyel, és fordítva. Az is lehetséges, hogy valamely felismerhető dolgot mutató ábrás vagy térbeli védjegy a gondolati képzettársítás miatt összetéveszthető a dolog nevére vonatkozó szóvédjeggyel. Ez fordítva is lehetséges. Utalunk a fentebb, a 6.2.2. pontban ismertetett ALLIGATOR-jogesetre. A joggyakorlatban a következő esetek fordultak elő.

Elutasítottak két négyzetes sakktáblaalakzatra vonatkozó, az 5., illetve a 31. osztályba tartozó, takarmányokkal kapcsolatos áruk tekintetében benyújtott bejelentést, mivel ábrájuk a szintén takarmányok tekintetében, téglalap alakú sakktáblaalakzatra lajstromozott korábbi

nemzetközi védjegyhez az összbenyomást figyelembe véve az összetéveszthetőség hasonlított (BH 1984/398).

A kérelmező korábbi, SIGNAL feliratú, a 3. osztályba tartozó árukra lajstromozott színes ábrás védjegye – amelyben egyéb elemek mellett oldalnézeten egy tubusból fogkefére kinyomott csíkos fogpaszta is látszik – alapján kérte két, ugyancsak a 3. osztályra vonatkozó, színes ábrás védjegy törlését, amely ábrák tubusból kinyomott fogpasztára emlékeztető, stilizált hengeres térhatású színes képet mutattak. A törlési kérelmeket elutasították, mivel az ábrák – figyelemmel a korábbi védjegy ábrájának domináns „signal” szóelemére – nem voltak összetéveszthetők a védjeggyel (LB Pkf.IV.25.446/1999/2; Főv. Bír. 1.Pk.24.634/2001).¹⁷¹

Elutasították az egymással szembefordított, stilizált GA betűkből álló ábrára vonatkozó, 832340 lajstromszámú nemzetközi védjegy magyarországi oltalmát, mert az ábra az összetéveszthetőség hasonló volt az azonos árukra 468535 számon lajstromozott korábbi nemzetközi védjegy ábrájához, amely két egymással szembefordított G betűből állt. A GA betűk stilizált kialakításuk miatt kevésbé voltak felismerhetők, azok mint szóelemek nem voltak dominánsak, a vizuális összehatásban megnyilvánuló hasonlóságot nem befolyásolták (FfT 8.Pkf.26.318/2007/4).

7.4.6. Ábrás és térbeli megjelölések szóelemmel

Az ilyen összetett ábrás, illetve térbeli megjelöléseknél meg kell határozni a megjelölés és a szembenálló védjegy megkülönböztető jellegű domináns elemét, és az összehasonlítást elsősorban ezek figyelembevételével kell elvégezni.

A MÁLTAI KESERŰ szóelemet tartalmazó színes ábrázolású térbeli védjegy törlése iránti eljárásban a Legfelsőbb Bíróság a következőket fejtette ki: „Annak eldöntéséhez, hogy a megjelölések az összetéveszthetőségig hasonlóak-e, mindenekelőtt annak van jelentősége a kombinált, szóelemeket is tartalmazó védjegyek esetében, hogy a megkülönböztethetőséget melyik védjegyelem biztosítja elsődlegesen, azaz a kombinált védjegyben belül mi az, ami dominál a megkülönböztető funkció szempontjából. Általában és a jelen ügyben is a kombinált védjegyben belül az elsődleges megkülönböztető jelentőségük a szóelemeknek van, különösen akkor, ha a szóelem egyben a termék nevéként is funkcionál. ... Kombinált védjegyek esetében esetenként elképzelhető, hogy a domináns, névként is funkcionáló szóelemek különbözőségétől függetlenül, az egyéb elemek oly mértékben jellegzetesek vagy hasonlóak egymáshoz, hogy azok összetéveszthetővé teszik a megjelöléseket.” Az adott ügyben a teljesen eltérő domináns szóelemek és az egyéb, csak távoli hasonlóságot mutató elemek kizárták az összetéveszthetőség megállapítását (BH 1998/478 „Máltai KESERŰ/UNICUM”).

¹⁷¹ Ismertette ábrákkal dr. Mikófalvi Gábor: Védjegyvilág, X. évf. 2. sz., 2000, 41–44. old. és XII. évf. 1. sz., 2002, p. 29–31.

Az EZOLD.TV színes ábrás megjelölésre vonatkozó védjegybejelentés ellen, amely a 35., 38., 41., 42. és 45. osztályban lett bejelentve, felszólaltak a korábbi HBO szövevény és több, „HBO” szóelemet tartalmazó ábrás védjegy alapján. Az SZTNH elutasította a felszólalást, és 203659 számon lajstromozta a megjelölést. Indokolásában kifejtette, hogy a grafikai hasonlóság ellenére a leíró jellegű „TV” szóelem mellett a domináns „EZO” szóelem kellő elhatárolást biztosít a domináns „HBO” szóelemtől. A Fővárosi Törvényszék a 45. osztály kivételével alaposnak ítélte a felszólalást. A Fővárosi Ítéltábla – egyetértve az SZTNH-val – elutasította a megváltoztatási kérelmet (FÍT 8.Pkf.26.062/2012/5).¹⁷²

A joggyakorlatban a következő ügyekben állapították meg a domináns szóelemek alapján a hasonlóságot és – az áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága folytán – az ábrás megjelölés összetéveszthetőségét.

CUYPERS ábr./W.CUYPERS ábr.	Föv. Bír. 25.P.27.961/1966/7. Ismertette <i>dr. Bodgán Sándor</i> , Újítók Lapja, XXII. évf. 10. szám, 1970, 30. old.
MD ábr./MD színes ábr.	BH 1989/355
ÉTI típusú kazán/ÉTI ábr.	BH 1990/55
PROMONTOR ábr./ PROMONTOR ábr.	BH 1997/580. Ismertette ábrákkal <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, VII. évf. 3. szám, 1997, 16–20. old.
east inWest ábr./eW eastwest ábr.	LB Pkf.IV.22.867/1996/2. Ismertette ábrákkal <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, VIII. évf. 1. szám, 1998, 20–22. old.
SOLERO ábr./SOLERO	Föv. Bír. 3.Pk.25.954/1999/3
Original großer Schweden bitter ábr./Schweden bitter ábr.	LB Pkf.IV.26.055/1999. Ismertette ábrákkal <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, XI. évf. 2. szám, 2001, 19–22. old.
WWW ábr./WwW WHAT WE WEAR ábr.	BH 2003/459
GAZOZ JEANS ábr./BLUE JEANS GAS ábr.	FÍT 8.Pkf.25.718/2006/4
MIKE ábr./NIKE ábr.	MSZH M0504137/8. A védjegyjogosult a törlési eljárás megindulása után lemondott a védjegyoltalomról.
e♥a Slims ábr./EVE	FÍT 8.Pkf.25.749/2009/13
LEGENDA ábr./ LEGENDE R	FÍT 8.Pkf.25.642/2010/3
TOLLE Pannónia sajt ábr./ PANNÓNIA	FÍT 8.Pkf.25.698/2012/9
JogTárház színes ábr./JOGTÁR	SZTNH M1001081/7, 2012. február 3.

¹⁷² Ismertette ábrákkal *dr. Mikófalvi Gábor*: Védjegyvilág, XXI. évf. 2. sz., 2011, p. 32–38.

maci natúr színes ábr./MEDVE színes ábr. védjegyek	FÍT 8.Pkf.25.495/2013/2
TRAPPER JEANS ORIGINAL ábr./TRAPPER	FT 1.Pk.23.677/2012/7

Vannak olyan esetek, amikor a domináns szóelemek eltérése ellenére az egyéb ábrás elemek nagymértékű hasonlósága vagy a korábbi védjegy ábrájának széles körű ismertsége, adott esetben jó híre következtében a fogyasztókra gyakorolt összbnyomást figyelembe véve mégis fennáll az összetéveszthetőség. Ilyenek voltak a következő esetek.

PANNÓNIA ábr./SOPIANAE ábr.	BH 2001/166. Ismertette ábrákkal <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, X. évf. 1. szám, 2000, 27–31. old. Különösnek látjuk eme döntést, mivel a közölt tényállás szerint nemcsak a szóelemek különböztek, hanem a döntésben dominánsként értékelt ábrák is eléggé eltérőek voltak.
budmen ábr./„pipa” ábr.	FÍT 8.Pkf.25.828/2004/4. A megjelölésben a „budmen” szóelem fölött egy pipára emlékeztető ábra volt, a korábbi védjegyet a NIKE International Ltd. cég jól ismert logója képezte.
D. felirat skót mintázaton ábr./ „Skót mintázat” ábr.	EBH 2011/2409
new Super ábr. és új Dufty ábr./ultra mosogatópór ábr.	LB Pfv.IV.21.904/2010/6. A mosogatópórral ragyogó tisztára mosott, csillogó edényre mutató háziasszony ábra utánzása mindkét megjelölésnél – az eltérő feliratok ellenére – összetéveszthetőséget eredményezett az Ultra mosogatópór jól ismert védjegyével.
Party Cola Light színes térb./ „Palack” térb.	Kúria Pfv.IV.20.105/2013/4

Az ábrás elemek eltérése adott esetben kompenzálhatja az általában dominánsnak tekintett szóelemek egyezését vagy hasonlóságát, s ez esetben nem áll fenn a megjelölés összetéveszthetősége. Ilyenek voltak a következő jogesetek.

A „LADY Moletti ábr./Moletti ábr.” jogesetnél (BH 1998/121)¹⁷³ a védjegyek a 25. osztályba tartozó ruházati cikkek tekintetében voltak lajstromozva, és mindkettőnél a „Moletti” szó volt a domináns elem keretező jellegű ábrás elemekkel. Figyelemmel arra is, hogy a „lady” szóelem ruházati cikkekre aligha rendelkezik megkülönböztetőképességgel, az elsőfokú döntést megváltoztató másodfokú döntésnek az összetéveszthetőség hiányára vonatkozó megállapításai nem tűnnek meggyőzőnek.

¹⁷³ Ismertette ábrákkal *dr. Mikófalvi Gábor*: Védjegyvilág, VIII. évf. 1. sz., 1998, p. 22–24.

f6 FILTER ábr./R6 REEMTSMA ábr.	BH 1999/169. Ismertette ábrákkal <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, IX. évf. 1. szám, 1999, 9–11. old.
SZENT ISTVÁN Esztergom ábr./ Szent István	FÍT 8.Pkf.26.403/2008/3
SILVER RESORT ábr./ Hotel Silver ábr.	LB Pfv.20.516/2010/4. Ismertette ábrákkal <i>dr. Mikófalvi Gábor</i> , Védjegyvilág, XX. évf. 1. szám, 2010, 18–25. old.
wink ábr./WinX CLUB ábr.	FÍT 8.Pkf.25.201/2011/4. Ismertette ábrákkal <i>Kovári Zoltán és Vittay Dorottya</i> : A védjegyhasználat aktuális kérdései. A használati igazolás aspektusai. MIE Konferencia, Egerszalók, 2012. november 22–23. Megtalálható a http://www.mie.org.hu honlapon.

Úgyszintén az ábrák eltérő összbnyomása volt a döntő tényező egy törlési ügyben, ahol egy EGRI BIKAVÉR feliratú ábrás védjegy törlését kérték két korábbi, szintén EGRI BIKAVÉR feliratú ábrás védjegy alapján. A Fővárosi Bíróság megváltoztatta az OTH törlést elrendelő határozatát, és megállapította, hogy a szóban forgó védjegyek ábrái különbözőek, az „egri bikavér” felirat pedig nem okozhatja az összetéveszthetőséget, mert az egyrészt földrajzi származást jelöl, másrészt egy borfajta neve. A Legfelsőbb Bíróság, egyetértve az elsőfokú bíróság végzésével, megállapította, hogy az „egri bikavér” felirat feladata nem az áru megkülönböztetése, hanem a termék jelölése. A megkülönböztetést az ábra és annak színezése adja (BH 1989/354 „EGRI BIKAVÉR”).

Egy védjegybitorlási ügyben a 36., 41. és 42. osztályba tartozó szolgáltatásokra lajstromozott „lazarus” szóelemből és alatta egy címerpajzsban elhelyezett nyolcágú lovagkeresztből, ún. máltai keresztből álló védjegy bitorlását sérelmezték egy szintén nyolcágú lovagkereszt használata miatt. A Legfelsőbb Bíróság elutasította a keresetet, mivel megállapítása szerint a védjegyben a máltai kereszt olyan történelmi eredetű, többek által használt, meghatározott értékrendet kifejező szimbólum, amely a rendelkezésre álló adatok szerint nem köthető egyetlen személyhez vagy szervezethez sem. Ezért csupán eme védjegyelem használata nem valósítja meg a védjegy használatát (EBH 2002/760 „LAZARUS és máltai kereszt/Máltai kereszt”).

Ezek az ügyek azt mutatják, hogy egy kombinált védjegyben nemcsak egy leíró jellegű szóelem lehet híjával a megkülönböztetőképességnek, hanem egy szabad jelzésnek minősülő ábrás elem is. Az ilyen kombinált védjegyet nem bitorolja egy olyan megjelölés, amely a védjegyből csupán a megkülönböztetőképességgel nem rendelkező, leíró vagy szabad jelzés jellegű elemet veszi át, illetve az nem képez kizáró okot egy későbbi megjelölésnél pusztán azért, mert abban a megkülönböztetőképességgel nem rendelkező elem fordul elő. Ilyen értelemben döntött a Legfelsőbb Bíróság egy védjegybitorlási perben, amelyben felülvizsgálati eljárásban a másodfokú jogerős ítélet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítélet részbeni

megváltoztatásával a felperes keresetét elutasította, és megállapította, hogy a felperes 140490 és 165043 lajstromszámú „telefonkönyv” szóelemet tartalmazó ábrás védjegyeit az alperes a TELEFONKÖNYV megjelölés használatával nem bitorolta (LB Pfv.IV.21.301/2009/5).

7.4.7. Szín- és hangmegjelölések

Az egyetlen színből vagy két szín kombinációjából álló színmegjelölések különleges kategóriát képeznek a színes védjegyek világában. Itt nem színes ábrás vagy térbeli megjelölésről van szó, hanem egy adott színárnyalatról, illetve két színárnyalat kombinációjáról, amely önmagában bármiféle ábrától vagy alakzattól függetlenül áll védjegyoltalom alatt. A korábbi védjegytvörvények hatálya alatt az ilyen színmegjelölések nem voltak lajstromozhatók.¹⁷⁴ Az 1969. évi Vt. időbeli hatályának vége felé mégis előfordult, hogy egyetlen színre vonatkozó védjegyet lajstromoztak.¹⁷⁵

A Vt. 1. § (2) bekezdésének *e*) pontja a színt és a színösszetételt is felsorolja a védjegyoltalomban részesíthető megjelölések között, ekként 1997 óta a színvédjegyek is lajstromozhatók.¹⁷⁶ A joggyakorlat azonban az egyetlen színárnyalatra vonatkozó színmegjelölést önmagában általában nem tekinti alkalmasnak áruk, illetve szolgáltatások megkülönböztetésére, és csak akkor tartja oltalomképesnek, ha az használata révén az adott áru, illetve szolgáltatás tekintetében megszerezte a megkülönböztetőképességet [Vt. 2. § (3) bek.].¹⁷⁷ *Szakács Lilla Fanni* ismertette az újabb vonatkozó magyar joggyakorlatot.¹⁷⁸

A színvédjegyeket megillető kizárólagos jog terjedelmét a joggyakorlat a színek gyakorlatilag véges készlete miatt szűken szabja meg. Egy, a „magenta” színre vonatkozó közösségi színvédjegy bitorlása miatt indított perben a Fővárosi Bíróság mint közösségi védjegy bíróság megállapította, hogy a színvédjegy oltalma csak a lajstrom szerinti színárnyalatra és az ahhoz igen közel álló színárnyalatokra terjed ki (Főv. Bír. 1.P.24.207/2006/16). Az ítélet helyes indokainál fogva a Fővárosi Ítéletábrák mint másodfokú közösségi védjegy bíróság helyben hagyta (FÍT 8.Pf.21.044/2007/4). A döntés a vonatkozó rendelkezések harmonizáltsága folytán relevánsnak tekinthető a magyar színvédjegyekre is. Nincs tudomásunk olyan jogesetről, ahol egy színmegjelölésre vonatkozó védjegybejelentés ütközött volna korábbi színvédjeggyel.

A hangmegjelöléseknél¹⁷⁹ a hangmegjelölés és a korábbi hangvédjegy hangzásbeli hasonlósága alapján kell megítélni, hogy fennáll-e a fogyasztók részéről az összetéveszthetőség. A

¹⁷⁴ *Ullmann Antal*: Védjegyoltalom. A Pesti Lloyd-Társulat nyomdája, Budapest, 1913, p. 6.

¹⁷⁵ Lásd a 82. és 83. lábjegyzetet.

¹⁷⁶ *Boronkay Miklós, ifj. Wellmann György*: A színvédjegyek oltalmáról. *Gazdaság és Jog*, XVIII. évf. 2. sz., 2010. február, p. 9–14.

¹⁷⁷ EU Bírósága C-104/01 *Libertel Groep BV v Benelux-Merkenbureau*, 65. és 66. bek.

¹⁷⁸ *Szakács Lilla Fanni*: Új típusú védjegyek – középpontban a színvédjegyek. *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle*, 8. (118.) évf. 6. sz., 2013. december, p. 53–68.

¹⁷⁹ Vt. 1. § (2) bek. *f*) pont.

hangvédjegyeket is kell grafikusán ábrázolni,¹⁸⁰ de a hasonlóság megítélésénél nem a kotta-kép,¹⁸¹ hanem a normál hallású ember hangzásbeli észlelése a mérvadó. Nincs tudomásunk ilyen jogesetről.

7. EPILÓGUS

A korábbi védjegyek mint viszonylagos kizáró okok áttekintése is megmutatta, hogy az olta-lomképességnél számos tényezőt kell figyelembe venni. Maga a megjelölés, illetve védjegy, adott esetben az ahhoz fűződő attribútumok mint használat, szerzett megkülönböztetőképesség, közismertség, jó hírnév, aztán az árujegyzék, a megjelölés, illetve védjegy típusa, és – ha a feltétlen kizáró okként szereplő rosszhiszemű bejelentést is figyelembe vesszük – a bejelentő tudatállapota. Egy védjegybejelentésnél eme objektív és szubjektív tényezők együttese állhat szemben a feltétlen és viszonylagos kizáró okok légiójával, összesen mintegy húszféle kizáró okkal. Ha mindehhez hozzávesszük a védjegyjog európai és nemzetközi dimenzióit, elmondhatjuk, hogy a védjegyjog művelőit nem fenyegeti az unalom veszélye. A jogterület komplexitása kihívást jelent, és – ahogy *Lord Justice Jacob*, a neves angol főbíró mondta – „*The great joy of trademarks is that there are no absolute answers*”, azaz „Nagy élvezet a védjegyeknél, hogy abszolút válasz nincsen.”

Rövidítések

AB	Alkotmánybíróság
Alaptörvény	Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.), figyelembe véve annak első módosítását (2012. június 18.), második módosítását (2012. november 9.), harmadik módosítását (2012. december 21.), negyedik módosítását (2013. március 25.) és ötödik módosítását (2013. szeptember 23.)
BH	Bírósági Határozatok
BPHH	Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (Védjegyek és Formatervezési min-ták), Office for Harmonization in the Internal Market
Díjrendelet	19/2005. (IV. 12.) GKM rendelet a Magyar Szabadalmi Hivatal előtti ipar-jogvédelmi eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól
EBH	Elvi Bírósági Határozatok
EJEB	Emberi Jogok Európai Bírósága (European Court of Human Rights)
EK-szerződés	Szerződés az Európai Gazdasági Közösség létrehozásáról (Római Szer-ződés)
EU Bírósága	Az Európai Unió Bírósága (Court of Justice of the European Union; ko-rábban: European Court of Justice)

¹⁸⁰ Vt. 1. § (1) bek.

¹⁸¹ 16/2004. (IV. 27.) IM rendelet, 3. § (1) bek. d) pont.

EU Törvényszéke	Az Európai Unió Törvényszéke (General Court of the European Union; korábban: Court of First Instance)
Fgytv.	1997. évi CLV. törvény a fogyasztóvédelemről
FÍT	Fővárosi Ítéltábla
Fmtv.	2001. évi XLVIII. törvény a formatervezési minták oltalmáról
Föv. Bír.	Fővárosi Bíróság
FT	Fővárosi Törvényszék
Fttv.	2008. évi XLVII. törvény a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról
Hmtv.	1991. évi XXXVIII. törvény a használati minták oltalmáról
Régi irányelv	A Tanács 1988. december 21-i 89/104/EGK első irányelve a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről
Irányelv	Az Európai Parlament és a Tanács 2008/95/EK irányelve (2008. október 22.) a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (kodifikált változat)
Régi KVR	A Tanács 40/94/EK rendelete (1993. december 20.) a közösségi védjegyről
KVR	A Tanács 207/2009/EK rendelete (2009. február 26.) a közösségi védjegyről (kodifikált változat)
LB	Legfelsőbb Bíróság
Lisszaboni Megállapodás	Az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodás (kihirdette az 1982. évi 1. törvényerejű rendelet)
Madridi Jegyzőkönyv	A védjegyek nemzetközi lajstromozásáról szóló Madridi Megállapodáshoz kapcsolódó 1989. évi Jegyzőkönyv (kihirdette az 1999. évi LXXXIII. törvény)
Madridi Megállapodás	A gyári vagy kereskedelmi védjegyek nemzetközi lajstromozására kötött Madridi Megállapodás (a Stockolmi Szöveget kihirdette az 1973. évi 29. törvényerejű rendelet)
Magyar–Amerikai Megállapodás	Megállapodás a Magyar Köztársaság Kormánya és az Egyesült Államok Kormánya között a szellemi tulajdonról (kihirdetve: 1993/26. Nemzetközi Szerződés a Nemzetközi Gazdasági Kapcsolatok Minisztériuma közigazgatási államtitkárától, Magyar Közlöny, 1993. évi 173. szám)
MSZH	Magyar Szabadalmi Hivatal (1996–2010)
Nizzai Megállapodás	A gyári vagy kereskedelmi védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó Nizzai Megállapodás (a Genfben 1977. május 13-án felülvizsgált szöveg kihirdetve: 1983/1. Nemzetközi Szerződés az Országos Találmányi Hivatal elnökétől, Magyar Közlöny, 1983. évi 5. szám; a Genfben 1979. szeptember 28-án elfogadott módosítás kihirdetve: 1986/13. Nemzetközi Szerződés az Országos Találmányi Hivatal elnökétől, Magyar Közlöny, 1986. évi 40. szám)

Nizzai Osztályozás	A Nizzai Megállapodás szerinti nemzetközi osztályozás 10. kiadása, World Intellectual Property Organization, Geneva, 2011. A 2014-es elektronikus változat [„NCL(10-2014)”] hatályos 2014. január 1-jétől. Megtalálható a következő honlapon: http://wipo.int/classification/en/ . A magyar szöveg elérhető az SZTNH alábbi honlapján: http://classifications.mszh.hu/nice/ .
OHIM	Office for Harmonization in the Internal Market, Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (Védjegyek és Formatervezési Minták)
OHIM Manual	Manual of Trade Mark Practice. Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs). Aktuális szövege elérhető a következő honlapon: https://oami.europa.eu/ohimportal/en/manual-of-trade-mark-practice
OTH	Országos Találmányi Hivatal (1950–1996)
Ptk.	2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
PUE	Az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Uniós Egyezmény (a Stockholmi Szöveget kihirdette az 1970. évi 18. törvényerejű rendelet)
Szt.	1995. évi XXXIII. törvény a találmányok szabadalmi oltalmáról
SZTNH	Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (2011–)
Tpvt.	1996. évi LVII. törvény a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról
TRIPS-megállapodás	Megállapodás a szellemi tulajdon kereskedelmi vonatkozásairól [a Marrakesh-i Egyezmény 1. C) melléklete] (kihirdette az 1998. évi IX. törvény)
VSZ	Védjegyjogi Szerződés (kihirdette az 1999. évi LXXXII. törvény)
Vt.	1997. évi XI. törvény a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról
WIPO	Szellemi Tulajdon Világszervezete (World Intellectual Property Organization)
1890. évi Vt.	1890. évi II. törvénycikk a védjegyek oltalmáról
1895. évi Vt. novella	1895. évi XLI. törvénycikk a védjegyek oltalmáról szóló 1890. évi II. törvénycikk módosításáról és kiegészítéséről
1969. évi Vt.	1969. évi IX. törvény a védjegyről
1970-es Vr.	2/1970. (VII. 1.) OMFB–IM együttes rendelet a védjegyről szóló 1969. évi IX. törvény végrehajtásáról